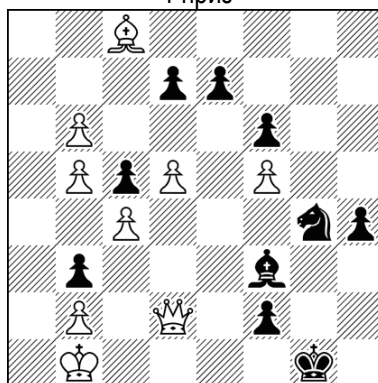

Проблеміст України 2023

У 2023 році в журналі опубліковано лише 12 етюдів (на 9 менше, ніж торік), але рівень конкурсу трохи зріс. Справа рушила у правильному напрямку, тому я прийняв пропозицію судити і наступного року. Чекаю на якісні етюди, щоб конкурс був ще сильнішим. Прошу не відкладати відправку етюдів на останній день, тому що передбачити темп роботи редакції дуже важко. Цього року останній номер журналу був готовий задовго до вказаного терміну прийому етюдів, і деякі композитори запізнилися.

Гаді Костефф

1 приз

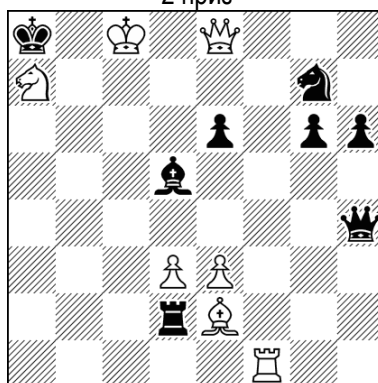
Нічия

Логічна спроба: 1.Q:f2+ K:f2 2.b7 h3 3.b8Q d6 4.Va6! (хід слонем в інший бік 4.Bd7 або 4. Ve6 поганий, тому що слон заважає білим врятуватися патом після 4...h2 5.Qh8 h1Q+ 6.Q:h1 V:h1 7.b6 Ve4+ 8.Ka1 Se3 9.b7 Sc2+ 10.Kb1 Sb4+ 11.Ka1 Sa6--+) 4...h2 5.Qh8 h1Q+ 6.Q:h1 V:h1 7.b6 Ve4+ 8.Ka1 Se3 9.b7 Sc2+ 10.Kb1 Sb4+ 11.Ka1 тут на білих чекає сюрприз: 11...Bb1!! 12.b8Q (12.K:b1 S:a6!) 12...Ba2 13.Q:b4 c:b4--+. Щоб у чорних зникло бажання жертвувати слона, треба грати 1.Qc1+! f1Q 2.Q:f1+ K:f1 3.b7 h3 4.b8Q d6 5.Va6!! h2 6.Qh8 h1Q 7.Q:h1+ V:h1 8.b6 Ve4+ 9.Ka1 Se3 10.b7 Sc2+ 11.Kb1 Sb4+ 12.Ka1 S:a6. Тепер після 12...Bb1 13.b8Q Va2 14.Q:b4 c:b4 хід 15.c5+ йде з шахом! 13.b8Q S:b8 пат.

Чіткий логічний етюд з далеким передбаченням та усуненням двох перешкод. Навіть коли білі зрозуміли, що їм заважає їхній слон, і здогадалися поставити його на шляху коня, треба ще побачити ефектну контргру чорних на мат і запобігти їй заволіканням чорного короля під невидиму батарею.

Владислав Тарасюк

2 приз

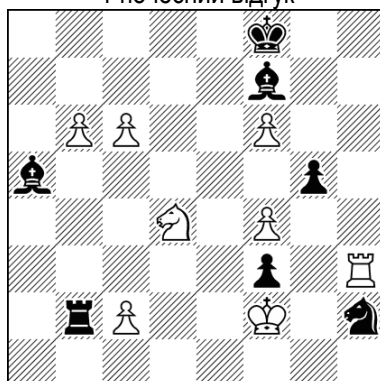
Виграш

1.Qf8! Qa4 2.Ra1! (2.Sb5? Rc2+ 3.Sc7+ Ka7=) 2...Qe8+ 3.Q:e8 (розмін ферзів) 3...S:e8 4.Sb5+! Ra2 5.R:a2+ (розмін тур) 5...B:a2 6.Bf3+! Bd5 7.B:d5+ (розмін слонів) 7...e:d5 8.Sc7+ S:c7 (розмін коней) 9.K:c7 g5 10.e4 d:e4 11.d:e4 (розмін пішаків) 11...g4 12.e5 g3 13.e6 g2 14.e7 g1Q 15.e8Q+ Ka7 16.Qa4# Таск: розміни п'яти пар фігур: від ферзів до пішаків.

Владислав Тарасюк у новому етюді з біблійним сюжетом зібрав всі пари шахових акторів і довів старим педантам, що розміни – зовсім не недолік, а весела та корисна у шахах тема. Білі повинні постійно пильнувати, щоб ланцюжок розмінів не обірвався раніше пішакового закінчення.

Аркадій Ворович

1 почесний відгук

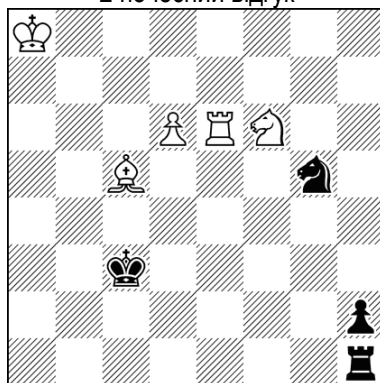
Виграш

1.Rh8+! 1.c7? R:c2+ 2.S:c2 B:b6+ 3.Se3 (3.Sd4 B:d4+ 4.Kg3 Be6) 3...B:c7 4.Rh8+ (4.R:h2 Kg8) 4...Bg8 5.R:h2 B:f4 6.Rh8 B:e3+ 7.K:e3 g4=. **1...Bg8 2.c7 R:c2+ 3.S:c2 B:b6+ 4.Sd4! B:c7 5.Se6+ Kf7 6.S:c7 Sg4+ 7.K:f3 S:f6 8.f:g5 Sh7** – тура приречена. **9.g6+! Kg7 10.Se8+ K:h8** (10...K:g6 11.R:g8+) **11.g7#**

Спочатку здалося, що в етюді б'ється занадто багато фігур заради правильного мату у фіналі. Але, ознайомившись із етюдами, де захищений конем пішак матує короля в кутку, з'ясувалося, що навіть Каспаряну, Погосянцу, Кацнельсону та іншим відомим майстрам так і не вдалося активно заблокувати виходи королю. Якщо поля блокувати двома кінями, то приманка в кутку не потрібна (тому більшість майстрів пихтіла над цією схемою), а якщо слоном і конем, то туру треба завести в кут. І автор знайшов хороший спосіб, як це зробити.

Мартін Мінські

2 почесний відгук

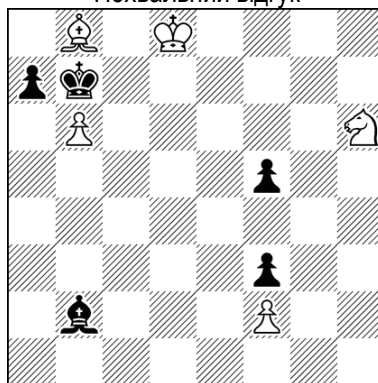
Нічия

1.Se4+! (1.Sd5+? Kc4 2.Rh6 K:c5 3.d7 Sf7 4.Sf4 Ra1+ 5.Kb8 h1Q 6.R:h1 R:h1 7.Kc7 Rh6!→) **1...S:e4 2.Bd4+!** (2.Bb4+? K:b4 3.d7 Sd6! 4.d8Q Ra1+ 5.Kb8 Ra8+! 6.K:a8 h1Q+ 7.Kb8 Qb7#) **2...K:d4 3.d7 Ra1+ 4.Kb8 Ra8+! 5.K:a8 h1Q 6.Rh6!** Після 6.Kb8? ферзь шпацирує до поля f7: 6...Qh2+ 7.Kc8 Qc2+ 8.Kb8 Qb3+ 9.Kc7 Qg3+ 10.Kc8 Qc3+ 11.Kb8 Qa5 12.Kc8 Qc5+ 13.Kb8 Qf8+ 14.Kc7 Qf7 15.Kc8 Q:e6→, тому турі слід негайно драпати у безпечне місце. **6...Qf3 7.Kb8! Qf8+ 8.Kc7 Qc5+ 9.Kb8!** (9.Rc6? Qe5+ 10.Kc8 Qf5 11.Kc7 Qf7 12.Kc8 Kd5!→) **9...Qe5+ 10.Kc8 Qf5 11.Kc7 Qf7 12.Kc8=**

Вступні жертви коня і слона будують щит із чорних фігур у центрі, а тура з темпом ховається на край дошки, подалі від ферзевого меча. Ферзь біситься ще кілька ходів, перш ніж визнати, що позиція нічийна. Шкода, що білі фігури не встигли пограти у шахи. Мартін їх використав як гарматне м'ясо.

Данило Якимович

Похвальний відгук

Виграш

1.b:a7 Vf6+! (1...Bd4 2.Bg3) **2.Kd7 Bh4 3.Sf7!** Пішак отруєний патом 3.S:f5? B:f2 4.Sd6+ Ka8 5.Sb5 Kb7 (або 5...Bb6 6.Kc6 Bd8 7.Bg3 f2 8.V:f2 Bb6!)=) 6.a8Q+ K:a8 7.Kc8 Bb6 8.Ba7 Vf2! 9.V:f2 пат. **3...B:f2 4.Sd6+ Ka8 5.Sb5 Kb7** (5...Bb6 6.Kc6 Bd8 7.Bg3+–) **6.a8Q+ K:a8 7.Kc8 Bb6 8.Ba7! B:a7 9.Sc7#**

У відомій схемі автор знайшов можливість зіграти чорними на пат, тому кінь не б'є чорного пішака, і білі ставлять мат. На жаль, варіант з жертвою Vf2! – не єдиний шлях до пату.

Суддя конкурсу С.Дідух